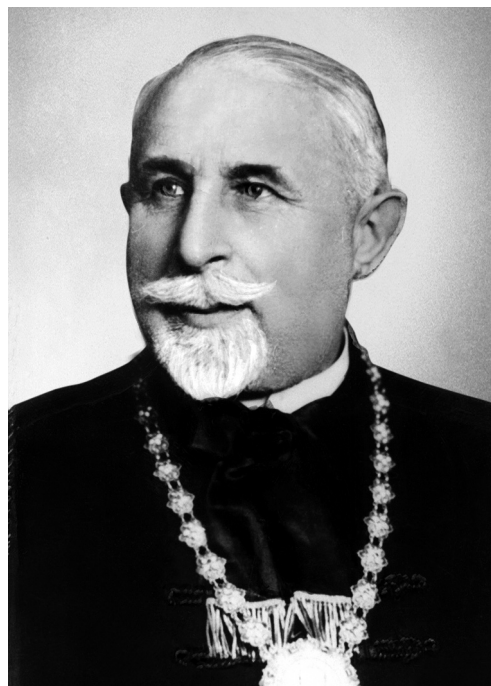

DR. HETZEL HENRIK

1875–1949

Állatorvosdoktor, a szülészeti tanszék alapítója (1918), a szülészet szervezője, előadója (1918–1928) és a szülészeti klinika (1929–1946), valamint a poliklinika vezetője 1936-tól 1945-ig. A meddőség kór- és gyógytanának elismert kutatója, első előadója. A szülészetet előzőleg más tanszékek professzorai, így többek között Nádaskay Béla, Monostori Károly, Plósz Béla adta elő. A klinika 1929-ben létesült, épülete 1934-ben készült el.

1875. augusztus 25-én, Újsové községben (a mai Szerbia és Montenegró területén) született, kisiparos családból. Elemi iskoláit Újsovén és Kishegyesen, gimnáziumi tanulmányait pedig Kiskunhalason és Újverbászon végezte. 1889-ben a felsőlövői tanítóképezdébe került, ahol 1893-ban néptanítói oklevelet szerzett. Ezt a képesítését nem használta fel, hanem még ugyanabban az évben beiratkozott a M. kir. Állatorvosi Akadémiára, ahol 1897-ben állatorvosi oklevelet nyert. Plósz Béla, a sebészet akkori tanára felfigyelt rá, és meghívta segédjének. Két évig tanársegédi, majd katonai szolgálatának leteltével, 1899-ben Ósovén átmenetileg körállatorvosi állást vállalt. Mivel ambíciói nem hagyták tétlenül, tovább tanult, letette az állatorvosi tiszti vizsgát, így 1909-ig Bácsstopolyán, ettől fogva Gödöllőn mint járási állatorvos működött. Amikor a földművelésügyi miniszter Gödöllőre helyezte, megbízta a M. kir. Állatorvosi Főiskola gyakorlati tan-

folyamának vezetésével is. Rövidesen tanulmányutat tett Ausztriában, Németországban, Svédországban és Dániában. Különösen nagy hatással volt érdeklődésének körülhatárolására Albrechtsennel és Poulsennel kötött barátsága. Ettől az időtől fogva minden erejét és idejét a meddőség kór- és gyógytanának szentelte.

1912-ben a főiskolán megbízást kapott a meddőség kór- és gyógytanának előadására. 1916-ban doktorrá avatták. 1918-ban felkérték a szülészetnek mint önálló tantárgynak az előadására. 1919-ben címzetes rendkívüli tanárrá, 1924-ben nyilvános rendkívüli tanárrá, 1936-ban a poliklinika vezetőjévé, 1927-ben állatorvosi főiskolai nyilvános rendes tanárrá, végül a főiskolának a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemhez csatolásával, 1934-ben egyetemi nyilvános rendes tanárrá nevezték ki. Kezdeményezésével és fáradhatatlan buzgólkodásával 1929-ben hajlékot teremtett a szülészet és a meddőség tudományának, felépült a szülészeti klinika, álmai megvalósultak. Az 1938/1939. tanévben a M. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Mezőgazdasági és Állatorvosi Karának dékánja volt. Közel három évtizedes oktatómunkája után 1946-ban nyugállományba vonult. Kutatómunkáját a meddőség területén kezdte. Számos cikket és közleményt kívül 1912-ben *A szarvasmarhák meddősége, annak okai és gyógyítása*, 1926-ban *A háziállatok meddősége* címmel írt alapvető műveket. Tanári pályájának kezdetén ő írta az első magyar nyelvű *Állatorvosi szülészetet* is, mely szintén több kiadást ért meg. A szülészeti tanszék és klinika létrehozása után kutatómunkája új fejezethez ért, és érdeklődése a belső szekréció fiziológiája és patológiája felé irányult. Ezzel kapcsolatban számos tanulmányt és felismerést tett közzé. Munkája külföldön is elismert és nagyra becsült volt.

Tagja volt az Országos Állategészségügyi Tanácsnak. Érdemei elismeréséül megkapta az Arany Érdemkeresztet, a Koronás Arany Érdemkeresztet és a Magyar Koronás Bronzérmet (Signum Laudis).

Hetzel Henrik a magyar állatorvosi szülészet atyja és megalapítója. Kiváló szervező, szakíró és gyakorlati szakember volt.

1949. május 31-én hosszú szenvedés után halt meg Budapesten.

Irodalom

- Kotlán Sándor: *A magyar állatorvosképzés története 1787–1937. A M. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Állatorvosi Osztálya alapításának 150-ik évfordulója alkalmából*. Pátria, Budapest, 1941. 210 p.
- Hetzel Henrik (1875–1949). In *Magyar agrártörténeti életrajzok*. A–H. Szerk.: Für Lajos–Pintér János. Magyar Mezőgazdasági Múzeum, Budapest, 1987. 797–799.
- Mészáros István: Megemlékezés Hetzel Henrik professzorról születésének 100. évfordulója alkalmából. *Magyar Állatorvosok Lapja*, 1978. 33. 1. 26–28.